

Genealogie

De familie Korpádi in Bunschoten

En van de jongere familie in Bunschoten-Spakenburg is de familie Korpádi. Deze familienaam klinkt niet Nederlands. En dat is ook zo. In 1947 waren er 11 naamdragers: 10 in Bunschoten, 1 in Nijkerk. In 2007 waren er 39. De verspreiding was toen wat breder over Nederland. In ongeveer de helft van de gevallen wordt op de a een accent-aigu geschreven: á. Het blijkt dat deze allemaal tot één familie behoren.

De familie is van Hongaarse herkomst

De VPRO zond op 9 februari 2020 een programma uit over de Hongaarse kindertreinen. Deze is nog terug te luisteren: www.vpro.nl/programmas/ovt/

*) Van Geertje Muijs-de Graaf staan portretten (samen met haar man) in *Bun Historiael* 2022, nr. 3, pag. 110 en 112.

Mijn informante is Reinie Vedder-Duijst, kleindochter van de genoemde Geertje Muijs-de Graaf.

De Eerste Wereldoorlog en de daarop volgende revoluties hadden Hongarije uitgeput. Tussen 1920 en 1930 werden daarom ruim 60.000 kinderen voor enkele maanden naar het buitenland gebracht om bij te komen. 100 jaar geleden, op 8 februari 1920, vertrok de eerste 'kindertrein' vanuit Boedapest naar Nederland. Maar er bleven vaak ook kinderen.

János Korpádi

In het gezin van visroker Willem Muijs ('Lange Willem') en zijn vrouw Geertje de Graaf*) werd één van de weeskindertjes opgenomen. Dat was **János Korpádi**, geboren in 1910. Hij was een ventje van 12 jaar. Zijn broertje **Gjörgy** [spreek uit: Goela] en zusje **Ilona** [genoemd: Lonka] (geboren in 1913 en 1908).

Ze waren alle drie geboren in het Hongaarse Csurgó, ongeveer 50 kilometer ten zuidwesten van het Balatonmeer, tegen de grens van Kroatië. Nu wonen daar zo'n 6000 mensen. Er was een toonaangevend gereformeerde gymnasium, gesticht in 1792.

De namen van de ouders van de drie kinderen waren János Korpádi (1869 Bolhaz-1917) en Rozália Rakhel (geb. 1891). De vader is om het leven

gebracht. De moeder was van joodse afkomst, en zou nogal bemiddeld zijn geweest. Zij was al vóór 1917 overleden.

Tijmen Korpádi, mijn informant op dit punt, vertelde dat de drie weeskindertjes door een 'bloemenvrouwje' op de trein zijn gezet.

Hongaren of Magyaren [spreek uit: Madzjaren] zijn een bijzonder volk in Europa. Ze zijn een niet-Indo-Europees volk, dat nog het dichtst verwant is met de Finnen en de Esten. Oorspronkelijk woonden ze dan ook in het noorden en midden van Rusland, maar zakte ze in de vroege middeleeuwen af naar het zuiden, waar ze in de 895 door een uit het oosten komende invasie van Turkssprekende volken werden verdrongen en in de Pannonische laagvlakte terecht kwamen, waar ze sindsdien zijn blijven wonen. Hun leider in 895 was Árpád (ovl. 907), die de titel van 'gyula' had (zoiets als 'hertog').

Het is goed mogelijk dat ze behoorden tot de wezen in kindertehuizen die door een kerkelijke stichting naar Nederland zijn gehaald om daar op vakantieadressen aan te sterken. Vanouds waren er banden van de Nederlandse gereformeerden met Hongaarse gereformeerden. Nederlanders konden komen kijken op die vakantieadressen om eventueel kinderen mee te nemen als pleegkinderen.

Geertje was getroffen door de tranen van de kleine János en nam toen het besluit zich over het kind te ontfermen. Ze kon het betalen, want haar man verdiende als visroker best goed. Broertje en zusje bleven in de buurt, want de ene kwam bij iemand in Bunschoten en de andere bij mensen op Nekkeveld.

En zo kwam Janos Korpádi terecht bij de familie Muijs. Daar was alleen nog de jongste dochter Marritje in huis (later getrouwd met Hendrik Duijst). Haar oudere broer Willem (getrouwd met Grietje Muijs) en oudere zuster Willemijntje (getrouwd met Rijkert Hop, op Nekkeveld) waren de deur al uit. Mogelijk was zusje bij deze familie Hop in huis. Marritje heeft mede daarom haar leven lang contact gehouden met de Korpádi's. Ze ging er later elke zondagavond koffie drinken. En de kindertjes Korpádi kwamen elk jaar bij haar Nieuwjaarwensen. János had het heel goed bij de familie Muijs en kreeg van zijn pleegouders zelfs een opleiding tot opticien.

Ilona trouwde op 5 januari 1927 in Nijkerk met Willem van den Akker, en Gjörgy op 21 mei 1940 met Jannetje de Graaf (van Maag Estié). Een maand later, op 27 juni werd er een levenloos kind geboren, en twee weken daarna verongelukte Gjörgy op 6 juli 1940 in Zeist.

János trouwde op 3 augustus 1934 met Albertje de Jong (dochter van Wouter de Jong en Maria de Graaf). Hij werd vader van maar liefst 15 kinderen. Later woonde dit gezin in de Prins Bernhardstraat. Bij zijn huwelijk werd Janos officieel lid van de Gereformeerde Kerk*).

*) Wouter de Jong ging met zijn vrouw overigens in hetzelfde jaar over naar de Christelijke Gereformeerde Kerk.

Zelf had János een winkeltje in de Hoekstraat waar hij in brillen 'deed' en ook horloges en klokken verkocht en repareerde. Hij was zelfs leverancier van brillen (glazen en monturen) bij Paleis Soestdijk. De dochters van Juliana en Bernhard (Christina was bovendien slechtziend) hebben brillen gedragen die door zijn handen zijn gegaan. Overdag werkte hij bij een opticien in Amsterdam. Elke dag ging hij er met de trein naartoe. De genoemde winkel deed hij erbij in vooral de avonden. Hij had daarvoor een klein werkkamertje. De klanten werden ook vaak geholpen door zijn vrouw Albertje.